

Pieterbuurster maakt samen met broer

KERSTBOEK

De Bank

Passage uit het verhaal *De Bank*.

Hij trok de voordeur met een klap achter zich dicht. Alsof zijn met moeite opgeroepen daadkracht een bevestiging nodig had. Nu geen acht slaan op de wind, die door zijn te dunne jas blies. En zeker niet terug naar binnen vluchten. Dat zou hem trouwens weinig helpen, want ook daar was het bitterkoud sinds het gas twee dagen geleden wegens wanbetaling was afgesloten. Er stonden zelfs ijsbloemen op de ramen. Het leek wel de oorlogswinter uit de verhalen van zijn moeder. Honger had hij trouwens ook. Net of zijn maag voelde dat het bijna kerstmis was. Geen wonder, ieder jaar hadden ze met Kerst een feestdiner aangemaakt, rijkelijk voorzien van gevulde kalkoen en talloze flessen mooie wijn. De hele familie deelde mee in de jaarlijkse bonusvreugde. Niets meer van gehoord, van de familie. En kalkoen, of welk kerstmaal dan ook, kon hij ook dit jaar wel op zijn buik schrijven. (...)

■ Roelof van der Schans: 'Het is heel leuk om eens een boek met je broer te maken'.

PIETERBUREN - Toch nog Kerstmis - Rampzalig Kerstfeest in 13 verhalen is de titel van het boek van schrijver Enno van der Schans uit Amsterdam en illustrator Roelof van der Schans uit Pieterburen dat onlangs is verschenen. Het is de eerste gezamenlijke productie van de broers. Het boek is uitstekend ontvangen. Dat komt waarschijnlijk door de aanpak. „Het boek wijkt af omdat het vooral voor volwassenen is geschreven en getekend. En zoveel kerstboeken voor volwas-

senen zijn er niet op de markt, zeker niet met het karakter van dit boek en al helemaal niet met een fraaie full-colour illustratie bij elk verhaal”, vertelt Roelof van der Schans.

door Erik Post

Roelof van der Schans (Den Haag, 1947), tekent al zijn hele leven. Op school, tijdens saaiere lessen, deed hij dat in schriften en agenda's. Na de onderwijzersopleiding in Den Haag begon hij in de Hofstad met lesgeven. Al snel kwam hij in het voortgezet onderwijs terecht, on-

der meer als tekenleraar. In 1987 hield hij het onderwijs voor gezien en kreeg hij tijd om zelf weer te gaan tekenen. Al snel kwam hij in aanraking met het illustreren van boeken en na wat proefomslagen voor jeugdboeken kreeg hij zijn eerste opdracht van uitgeverij Lemniscaat, waarna binnen korte tijd meer uitgeverijen volgden. Inmiddels heeft hij ruim 400 jeugdboeken geïllustreerd voor zo'n 15 verschillende uitgeverijen. Schrijvers met wie de Pieterbuurster samenwerkte zijn onder anderen Carry Slee, Hans Hagen, Lida Dijkstra, Harm de Jonge, Mireille Geus, Gerard Sonnemans, Wilma

Degeling, Gijs Wanders en Simone van der Vlugt. Sinds 1996 woont en werkt Van der Schans in Pieterburen. Het licht, de lucht, de ruimte en de rust deden hem besluiten Amsterdam te verruilen voor het Noord-Groninger Hogeland.

Berenlul

Enno van der Schans (1945) heeft zijn leven lang als advocaat gewerkt. Hij heeft inmiddels het schrijven van juridische teksten verruild voor het spelen van jazzmuziek op de piano. Dat dit om een oude liefde gaat, blijkt uit het autobiografisch getinte verhaal over de bakfietspianist waarmee

het kerstboek opent. Andere opmerkelijke onderwerpen die in de dertien verhalen aan bod komen, zijn de berenlul, als zijnde een synoniem voor de frikadel, en kerkhofseks. Veel verhalen hebben ook een knipoog naar de actualiteit, met thema's als het populaire televisieprogramma *First Date*, azc's en onteigeningen.

„De schoonfamilie van Enno organiseert jaarlijks een groot kerstdiner. Ieder familielid heeft daar een aandeel in. Het aandeel van mijn broer is het schrijven en voorlezen van een kerstverhaal. Hij speelt dan niet alleen in op de actualiteit,

maar ook op dingen die in de familie spelen. Deze verhalen zijn altijd een succes. Na vijftien jaar besloot hij de verhalen in eigen beheer in boekvorm uit te brengen. Dit was puur bedoeld voor familie, vrienden en kennissen. Als proef heeft hij een aantal exemplaren neergelegd bij wat boekhandels in Amsterdam. En toen gebeurde het. Ze waren binnen twee dagen allemaal verkocht. Tijdens een vakantie op Corsica vroeg mijn broer mij illustraties bij zijn verhalen te maken en een uitgeverij te zoeken. We zijn in zee gegaan met de Coöperatieve Uitgeverij Menuet. Het is sowieso natuurlijk heel leuk om eens een boek met je broer te maken. En dan is het boek ook nog eens redelijk succesvol.” Dat laat-

sneeuw, een kerstfenomeen dat door de klimaatverandering dreigt te verdwijnen. Daarom krijgt sneeuw een ereplaats als einde van de rode draad die rampzalige toestanden met piano's, kalkoenen, financiële ellende en foute vakanties met elkaar verbindt. Ik ben blij met dit broederlijke project van ons inmiddels krasse zeventigers. De samenwerking is ons beiden uitstekend bevallen. Of het naar meer smaakt? Mijn broer is inmiddels met nieuwe verhalen bezig. Ik ben benieuwd. En we doen het beiden ook niet uit commercieel oogpunt. Plezier is onze enige drijfveer”, aldus Roelof van der Schans, die elk verhaal heeft voorzien van een paginagrote illustratie. In zijn beginjaren maakte

‘Toch nog Kerstmis - Rampzalig Kerstfeest in 13 verhalen’

ste is een understatement, want Toch nog Kerstmis is inmiddels al aan zijn tweede druk toe. In een tijd dat er bijna dagelijks tientallen nieuwe boeken op de markt verschijnen, en Enno van der Schans voor het eerst een boek heeft geschreven, is dat best bijzonder.

„Waar die populariteit vandaan komt? Ik denk omdat in dit boek nu eens geen vals beeld van Kerst als een aaneenschakeling van harmonieuze dagen, zoals vaak voorgespiegeld door tijdschriften en sociale media, wordt geschetst. In alle verhalen hangt over de dagen voor kerstmis een sombere, door pech of narigheid veroorzaakte grauwe sluier. De komst van het kerstfeest weet daarin toch elke keer weer verandering te brengen. De verrassende en soms zelfs hilarische ontknopning wordt steevast begeleid door het vallen van

hij deze afbeeldingen op ambachtelijke wijze met verf en penseel. Na de opmars van tekensoftware en geschikte computers werkt hij digitaal.

En dat werken gebeurt dus sinds een dikke twintig jaar vanuit Pieterburen. Roelof van der Schans heeft geen seconde spijt gehad van zijn verhuizing naar Pieterburen. „Ik had het wel gezien in Amsterdam. Ik kom er vanwege mijn werk, vrienden en familie nog vaak hoor, maar ben altijd weer blij als ik in de auto stap voor de terugreis. Ik ga dan bij Boerakker van de snelweg en rijd binnendoor naar Pieterburen. Je ziet en ruikt dan het echte Groningen. Daar voel ik mij thuis. En daar ga ik voorlopig lekker door met tekenen.”

Het boek ligt inmiddels bij de boekhandel.